

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De septem sacramentis in generali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

gūt illū. **U**n etiā ps. **Q**m mille āni ān
oclos tuos sicut dies besterna q̄ p̄terit
Ad quā vitā nos pducatur Iesus xps ma
rie filius: q̄ sine fine viuit z regnat **A**mē

Incipit tractatus

de septem sacramentis.

Sacramēta sunt septē q̄ de
us instituit. z in q̄libet sa
cramēto dat̄ gr̄a digne re
cipienti ip̄m sacramentum

Querit̄ q̄ sunt sacramenta
necētat̄is. **R**ūdeo fm̄ **R**ay. q̄ q̄nq̄. s.
baptism⁹. p̄firmatio. eucharistia. p̄ma.
et extrema vinctio. **E**t dicitur necētat̄is
q̄ sunt in p̄cepto. z tenet̄ q̄libet ad ea
susceptenda p̄ loco z tpe. **R**eliq̄ duo sūt
sacramenta volūtāt̄is. s. ordo z matrimo
niū. **Q**uerit̄ vtrū sacramenta debeant
p̄ctōribus dari. **R**ūdeo fm̄ **R**aymun/
dū p̄pter occulta p̄ctā nō p̄nt sacra
menta denegari alicui nisi p̄ āmonitōez se
tam in sp̄cālī: vel publicā factā in gene
rali. vt p̄tz de p̄se. di. ij. c. phibeat. **E**x
stans aut̄ in p̄ctō mortali: siue occulto si
ue manifesto mortālī peccat recipiēdo
vt p̄tz dist. xl. c. multa. z. xcv. c. illd. xi. q.
ij. c. audi. **S**ilr z ministrās sacramēta
in p̄ctō mortali peccat mortālī. **Q**ueri
tur. vtrū possint iterari sacramēta. **R**ū/
deo tria sacramēta nō p̄nt iterari. s. bap
tism⁹ z p̄firmatio z ordo. q̄ in collatōe
cuiuslibet triū p̄dictōz imp̄m̄it̄ caract
aie. q̄ etiā p̄ mortē ab aīa nō p̄t separi.
Un si q̄s resuscitaret̄ nō esset baptisan
dus. nec p̄firmāndus. nec reordināndus.
Sec⁹ est d̄ q̄tuor alijs sacramētis **U**n
Hugo de scō vic. dr. **S**i lazarus p̄ re
suscitatōem voluisset resumpsisse vxores
suā: oportuisset q̄ d̄ nouo ztraxiss̄ **U**n
p̄ mortē soluit̄ m̄rimoniū. **S**ilr euchar
stia z p̄ma z extrema vinctio reiterant̄

De p̄mo sacramēto. s. baptismi **A**
Baptismus est p̄mū sacramentū z
bianua oīm sacramētōz. z etiā est

fundamentū oīm sacramētōz. quia nul
lū cōfert̄ aī ip̄m in ecclia aliq̄d sacramē
tōz. **Q**uerit̄ quis sit effectus cathēsti
mi. **R**espōdeo fm̄ **T**ho. in. iij. dist. vi.
q̄ exorcismus habet effectū in corpore z
in aīa. quia minuit̄ p̄tatem demonis ne
possit tantū in hoīe sicut p̄us. ne bap
tism⁹ z alia bona impediāt. **S**ed p̄dic
ta potestas demōis totalī in bap
tismo tollit̄ **S**icut pharo p̄us flagellatus est
p̄plo nō egresso de egypto. z postea po
pulo egresso totalī i mari rubro **Q**uod
est figura baptismi dē submersus. **Q**ue
rit̄. vtz oīes teneant̄ ad baptismū. **R**e
spōdeo fm̄ **T**ho. in. iij. dist. vi. **Q**uili
bet tenet̄ etiā sanctificatus in vtero p̄
ter tres rōes. **P**rimo q̄dem p̄pter acq̄rē
dum caractere quo adunet̄ p̄plo dei. et
quasi deputet̄ ad p̄cipiēda diuina sacra
mēta. **S**ecdo vt p̄ baptismi susceptōem
passionē xp̄i corporaliter cōformet̄ **T**er
tio p̄pter bonū obediētē. q̄ p̄ceptū de
baptismo oībus datum est. **J**oh̄is. iij.
Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua z c. **Q**ue
rit̄ vtrum baptismus aque possit in ali
quo suppleri. **R**espōdeo fm̄ **P**etrus de
tharentasia fm̄ cōem legem nō p̄t in
puulis suppleri: cum nō possint habere
vsum liberi arbitrii. **S**ed si p̄ christo oc
ciderētur: p̄ie credit̄ q̄ saluarent̄ sine ba
ptismo aque. **I**n adultis aut̄ p̄t suppleri
p̄ baptismum flammis siue contritiōis
et p̄ baptismum sanguinis. id est marty
rii. **E**t hoc intellige quādo est articulus
necessitatis. **Q**ueritur vtrum puer in
vtero existens possit baptisari. **R**espō/
deo fm̄ **T**hōmā vbi supra: nō potest.
quia talis deo notus est. non ecclie. nec
subiici potest operatōi ministrorum ec
clesie. **U**nde **A**ugustinus dicit. q̄ sicut
qui non vixit nō potest mori. ita qui na
tus nō fuerit nō potest renasci. **N**ō de
bet autē mater sc̄ndi vt puer possit na
sci et baptisari **Q**uia fm̄ ip̄sum nō sunt
facienda mala vt euentiant bona. debet
tamen ip̄a mater sc̄ndi si iam defuncta

*quod sanctifica
tus in vtero
cū sit baptiza
ndus.*